

DR. MÉSZÁROS JÁNOS
(1948–2011)

Ismét gyászol a hazai sporttudomány. Fiatalon, 63 éves korában, hosszú betegség után elvesztettük Mészáros Jánost a családapát, a kiváló tanárt és tudós embert, barátunkat. Tudtuk, Ő is tudta, hogy a gyilkos kórral való küzdelemben alul maradhat, de halálhíre döbbenetet keltett mindenkiben, aki ismerte Apót. Mély fájdalommal vettük tudomásul a megváltoztathatatlant, többet nem beszélhetünk egymással, nem vitatkozhatunk az élet dolgairól, nem szöhetünk új terveket, vizsgálati projekteket. Nagyon korán mentél el Apó, csak a legszükségesebb dolgokat tudtad rendbe rakni, elrendezni.

Sokan ismertek határon innen és határon túl, de keveseknek adatott meg, hogy megtudják milyen ember is Mészáros János. Nem könnyen megközelíthető tudós ember voltál, racionális gondolkodásod, ha szükséges volt, kemény kritikád sokak számára nehezen volt viselhető, de azok, akik a

magánéletben, a tanár-diák kapcsolatban, a tudományban a tisztesség és becsületesség oldalán álltak, nagyon becsültek, szerettek.

Milyen ember volt Mészáros János? Én azt hittem jól ismerlek, negyven év közös múlt hosszú idő, sokszor emberöltőnyi sokasága az éveknél. Félszavakból megértettük egymást, sokat nem kellett magyarázkodni, ha beszélgettünk. Mégis volt életednek egy olyan rejtett oldala, amit csak most, az elmúlás küszöbén tudtam meg és értettem meg. Talán egy, vagy másfél éve – már beteg voltál – történt, hogy beszélgetésünk közben, hirtelen témát váltva azt mondtad, menjünk le Jeruzsálembe és sétáljunk végig a Via Dolorosán. Megvallom őszintén, akkor nem értettem meg kérésed lényegét, javaslatodat, ami nem is vált valóra, betegséged sok problémát okozott, én meg talán rest voltam a szervezésben. A séta a Keresztúton, a Szenvedések Útján nem jött létre. Ma már tudom, a stációk azok, amelyek nagyon fontosak voltak életedben. Vannak emberek, akiknek a siker könnyen és gyorsan jön, természetes dolog. Vannak viszont olyanok, akiknek nagyon keményen meg kell dolgozni az előrehaladásért, a lépcsőfokok vétele nehéz, fáradságos. Mészáros János sikeres ember volt, a hazai és európai szellemi élet kiválósága lett, elismert tudóssá vált. Sikereid mögött nagyon sok munka, hit és alázat volt. Már a kezdet kezdetén, amikor a TF fura urai csak negyedik próbálkozásra engedtek be a patinás falak közé, tanúságot tettél kintartásból, elhivatottságból. A következő stációk is nehezek voltak, hiszen fiatal testnevelő tanárként, a Kereszty Alfonz szellemi örökségét gondozó Orvostudományi Tanszék tanársegédjeként, bizonyítanod kellett élettani, biológiai felkészültségedet a kiválóan képzett tanszéki munkatársak előtt. Az a humánbiológiai kutató csapat, amely a TF-KSI együttműködésében 1974-ben alakult, gyorsan fejlődött, a nyolcvanas évekre kinőtte a hazai kereteket, ismert lett Európában. Mint

„szegény keleti kutatók”, megízleltük a hátrányos kezdetet és a fokozatosan kialakuló megbecsülést is. Sikereinkben kiemelkedő szerepet játszottál, a humánbiológia és terhelés-élettan nagy öregjei barátságukba fogadtak bennünket, lassan csatát nyertünk.

Tudományos előrehaladásod egyik záloga volt, hogy olyan tudományos iskolában dolgozhattunk, melyben tanítóink Frenkl, Szmodis voltak. Megfelelő tudásunk volt már, hogy bejárhattuk a világot, Amerikától Ázsiáig, Skandináviától Ausztráliáig, otthonosan mozogtunk Európa konferencia termeiben is. A doktori fokozat megszerzése, a kandidátusi minősítés elérése – amely különleges teljesítményed volt, hiszen ragaszkodtál ahhoz, hogy Mohácsi Jancsival közös munkával együtt védjetek – a habilitáció, az egyetemi tanári cím, mind kiváló teljesítmény volt. A Via Dolorosa stációi és a Te stációid közös tartalma és sikereid bázisa a Hit és Akarat volt. Most értettem meg csak igazán milyen ember is voltál Apó, pedig végig ott volt a szemem előtt a történet, tudhattam volna, hogy teljesítményeid csak valami különleges tulajdonságon, erkölcsi erőn és alázaton nyugszanak.

A sors kegyetlenségében kegyes is volt, hiszen halálos ágyad mellett ott volt a KÖNYV, az akkor még egyetlen kinyomott példány, amelyben szellemi örökséged egy része fogalmazódott meg. A Humánbiológia kötete nem tette kétségessé, hogy mestereidnek nem maradtál adósa, kiválót alkottál. Az a karitatív szellemiség, amely a tehetségekkel, szorgalmasokkal kapcsolatban a sajátod volt, a KÖNYV külső borítójáról is sugárzik, a szerzők közül ketten testnevelő tanárok vagytok, a harmadik szerző pedig lányod, dr. Mészáros Zsófia PhD, kineziológus.

Tragédia, hogy hamar elmentél, hiányozni fogsz a családnak, a tudománynak és a barátoknak egyaránt. Esengve kérlek Jó Uram, fogadd kegyelmedbe barátomat, Mészáros Jánost, az igaz embert.

Szabó Tamás